

SIKKERHETSDATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Revisjonsdato: 28.02.2017

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	NATRIUMBISULFAT
Kjemisk navn	Natriumhydrogensulfat
Formel	NaHSO ₄
EC/NLP-nr	231-665-7
CAS-nr	7681-38-1
Indeks-nr	016-046-00-X
Reach nr	01-2119552465-36-xxxx
Deklarasjons-nr	41658
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	06.09.2016
Utgave nummer	2

1.2 Identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anvendelse	Kjem.tekn.bruk.
Anvendelser som frarådes	Ingen spesifikke. Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 www.permakem.no office@permakem.no
E-post	office@permakem.no

Omsetter	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 www.permakem.no
Utarbeidet av	Security Consult

1.4 Nødtelefon	Ambulanse: 113 Brann: 110 Politiet: 112 Giftinformasjonen: 22 59 13 00.
----------------	--

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	Eye Dam 1; H318: Alvorlig øyeskade.
Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC	Xi; R41

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord	Fare
-----------	------

SIKKERHETS DATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 28.02.2017

Faresetninger H318 Gir alvorlig øyeskade..

Sikkerhetssetninger

Forebygging P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

Tiltak P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen.
P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

2.3 Andre farer

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
Natriumhydrogensulfat	Ec/Nlp nr: 231-665-7 Cas nr: 7681-38-1 Index nr: 016-046-00-X	Xi; R41	Eye Dam 1; H318	60-100

Tegnforklaring Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplosiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig. Forklaring til relevante fare- og risikosetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer Denne natriumbisulfat globular inneholder ingen fri svovelsyre.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding Bringes til frisk luft. Skyll munnen med vann og puss nesen.

Hudkontakt Tilsølt hud spyles straks med mye vann.

Øyekontakt Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Snarest til sykehus, lege. Fortsett skyllingen under transporten.

Svelging Munnen skylles straks med vann eller melk, deretter drikkes vann eller helst melk.

Medisinsk informasjon Melk eller magnesiumoksyd utrørt i vann evt. flytende syrenøytraliserende midler anbefales.

Helsekontroll Årlig kontroll av lungefunksjon/tenner.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede Gir sterk svie i øynene. Gir alvorlig øyeskade.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.

Annen informasjon Den skadede bringes snarest mulig bort fra eksponeringskilden.

5. BRANNSLOKINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler Vann, sand.

Uegnedede slukningsmidler Ingen spesielle advarsler.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen Ikke brennbart. Frigjør giftig røyk ved forbrenning.

5.3 Råd til brannmannskaper Brannslukkere må benytte røykdykkerutstyr.

Annen informasjon Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, verneutstyr og nødrutiner Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8. Unngå støvdannelse. Unngå innånding av støv. Unngå kontakt med øyne og hud. Øyedusj skal finnes på arbeidsplassen. Stopp lekkasjen hvis det er mulig uten risiko. Sperr av området for uvedkommende.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø Utslipp til vann: Forårsaker surere vann med fare for fiskedød. Vær oppmerksom på mulig

SIKKERHETS DATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 28.02.2017

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	vanninntak, og sørg for varsling av impliserte brukere.
6.4 Henvvisning til andre avsnitt	Tas opp mekanisk. Tilføres avfallsbehandling i godt lukkbare beholdere. Unngå støvutvikling. Små rester spyles vekk med mye vann.
	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Hvis støv er tilstede, bruk egnet støvmaske. Vask hender før pauser og etter arbeidets slutt.
7.2 Vilkår for sikker lagring, samt eventuelle uforenligheter	Lagres i lukket emballasje. Holdes vekk fra små barn.
Spesielle egenskaper og farer	Frigjør giftig røyk ved forbrenning. Ved løsning i vann utvikles varme som kan medføre sprutfare. Fare for alvorlig øyeskade.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	Kjem. tekn. bruk.
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametre	
Anmerkning om tiltak- og grenseverdier	Ikke fastsatt.
8.2 Eksponeringskontroll	
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Mulighet for øyenspyling skal finnes på arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug ved håndtering som fører til store konsentrasjoner.
Åndedrettsvern	Korttidsfilter, filter P2.
Øyevern	Vernebriller. Øyespylemuligheter nær arbeidsplassen. Øyevern skal samsvare med EN 166.
Håndvern	Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. Eksempler på egnede hansker er: neopren, nitril, polyetylen eller PVC. BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær.
Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om fysiske og kjemiske egenskaper	
Form	Prills
Farge	Gulaktig
Lukt	Luktløs.
pH løsning	1-1,2 v/200 g/l vann
Smeltepunkt/ frysepunkt	ca. 180 °C
Relativ tetthet	1,41 g/cm ³
Løselighet i vann	1080 g/l v/25 °C
9.2 Andre opplysninger	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ikke kjent.
10.2 Kjemisk stabilitet	Produktet er stabilt under normale forhold.
10.3 Mulighet for farlige reaksjoner	Natriumbisulfat kan reagere med alkalier og med en rekke metaller. Ved løsning i vann utvikles varme som kan medføre sprutfare.
10.4 Forhold som skal unngås	Ingen spesielle opplysninger.
10.5 Uforenlige materialer	Alkalier. Metaller.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Utvikler hydrogen i vandig løsning med metaller.

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 28.02.2017

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Svelging virker irriterende og etsende på slimhinnene i svelg og luftveier.
Hudetsing/ hudirritasjon	Løsninger gir rød og irriterende hud.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Sprut irriterer øynene og kan gi etseskader. Fare for alvorlig øyeskade.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ikke påvist allergiske effekter.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen spesielle opplysninger
Kreftfremkallende egenskaper	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjonstoksicitet	Ingen spesielle opplysninger.
STOT - enkelteksponering	Fare for alvorlig øyeskade.
STOT - gjentatt eksponering	Irriterer slimhinnene.
Aspirasjonsfare	Innånding av støv virker irriterende og etsende på slimhinnene i svelg og luftveier.
LD50 Oral (Oral rotte)	2490 mg/kg
Annen informasjon	Natriumbisulfat virker sterkt irriterende.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Etter nøytralisering har varen relativt harmløs effekt på omgivelsene.
12.2 Persistens og nedbrytelighet	Ingen data.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert.
12.4 Mobilitet i jord	Løselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Ingen spesielle opplysninger.
Annen informasjon	Oppløses i vann. Nøytraliseres med lut eller kalk. Ta forholdregler mot at produktet skal komme i grunnvannet. Produktet forårsaker ikke biologisk oksygenforbruk. Kan ha giftig virkning på fisk i større konsentrasjoner.

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/Miljødirektoratet .Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 02.02.09.
Emballasje	Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.
Annen informasjon	Mindre rester fortynnes med store mengder vann og nøytraliseres(pH ca.7) med cement, jordbrukskalk eller soda og skylles deretter vekk. Større mengder må leveres til godkjent behandlingsanlegg. Utstyr kan vaskes med vann.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	Ikke aktuelt
14.2 FN-forsendelsesnavn	
Varenavn	Ikke aktuelt
14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	Ikke aktuelt
14.4 Emballasjegruppe	Ikke aktuelt
14.5 Miljøfarer	
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Unngå kontakt med øyne og hud.
Annen informasjon	Natriumbisulfat glubular inneholder ikke fri svovelsyre.

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMBISULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 28.02.2017

15.1. Særlige bestemmelser og særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for kjemikallet

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer.
Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885. Prioritetsliste/Unntaksliste/Godkjenningsliste.
Produsent/importør. Forskrift om farlig avfall (2009). Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.
ADR/RID 2017 - Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods.
Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008.
Sikkerhetsdatabladet er oppdatert i henhold til 830/2015.
Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 vedlegg II (Vedlegg II - "II").

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

Annen informasjon

Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer.
Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens

H318 Gir alvorlig øyeskade..
R-41 Fare for alvorlig øyeskade.

YI-tall

YI-gruppe

Utskriftsdato

28.02.2017

Annen informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til EU direktiv 1272/2008EC og 453/2010 ---